

SVEIKŲ IR BROKUOJAMŲ VEISLINIŲ KUILIŲ SPERMOS LYGINAMOJI ANALIZĖ

Loreta Šernienė, Henrikas Žilinskas, Vita Riškevičienė, Antanas Banys
Lietuvos veterinarijos akademija

Santrauka. Mokslininkų teigimu, dažniausia sumažėjusio vaisingumo priežastis yra spermatogenezės sutrikimai, nepastebimi vertinant spermą koncentraciją ar judrumą. Tikslesnis - spermą morfologinis tyrimas, įgalinantis anksčiau diagnozuoti vaisingumo sutrikimus. Darbo tikslas buvo ištirti bei įvertinti sveikų ir brokuojamų kuilių spermą kokybę, palyginti atskiras morfologiškai pakitusių spermatozoidų grupes. Tiriama kuiliai buvo suskirstyti į 2 grupes: 1 grupė - kliniškai sveiki, kuriems nenustatyta reprodukcinės sutrikimų, ir 2 grupė - kliniškai sveiki, kurių apvaisinamoji galia sumažėjusi.

Nustatyta, kad sveikų ir brokuojamų kuilių spermatozoidų koncentracija nelabai skyrėsi, o sveikų kuilių spermatozoidų judrumas buvo 1,46 balo didesnis už brokuojamų. Morfologiškai įvertinus spermatozoidus, paaiškėjo, kad brokuojamų kuilių bendras spermatozoidų su pataloginėmis galvutėmis skaičius buvo 13,33% didesnis. Vertinant spermatozoidų akrosomos ir vidurinės dalies pažeidimus, didelio skirtumo tarp sveikų ir brokuojamų kuilių spermą nepastebėta. Spermatozoidų su susisukusiomis uodegėlėmis skaičius brokuojamų kuilių grupėje buvo 12,83% didesnis už sveikų kuilių.

Nustatyta, kad dauguma kuilių išbrokuojama dėl spermatogenezės sėklidėse sutrikimo, pasireiškiančio spermatozoidų su pataloginėmis galvutėmis skaičiaus padidėjimu, bei dėl jų nejudrumo ir negyvybingumo, sukeltos antsklidžio disfunkcijos.

Reikšminiai žodžiai: kuiliai, spermatozoidai.